

Зоф'я Ридет

КУДВЕТ

Календар
життя і творчості

1911

Зоф'я Ванда Ридет приходить на світ 5 травня в Станиславові, в Східній Галичині, в заможній сім'ї юриста Фердинанда Ридета і Юзефи з дому Новотних. Двома роками раніше народився брат Тадеуш.

1930–1933

Мріє про навчання в краківській Академії мистецтв, але, згідно з волею батьків, навчається в Інституті господарчого виховання жінок у Снопкові під Львовом.

1935–1939

Працює у відділенні Польського бюро подорожей «Орбіс», яким керує її брат Тадеуш у Станиславові. За його намовою здійснює перші фотографічні спроби – фотографує дітей з гуцульського села.

1939–1945

Станиславів переживає чергові окупації: радянську, німецьку та угорську. Зоф'я тримає крамницю канцелярського приладдя. У 1944 році сім'я виїжджає до Рабки.

1945–1960

Після короткого перебування в Рабці Зоф'я переїжджає до Битома, де розпочинає власну підприємницьку діяльність. Тримає одна за одною крамниці «Блок» і «Хамелеон», обидві з канцелярським приладдям та іграшками.

У віці сорока років у неї відроджується юнацьке зацікавлення фотографією. Заохочена успіхами в місцевих фотоконкурсах, вона вступає до Гливицького фотографічного товариства, де розвиває вміння і важливі дружні стосунки з іншими фотографами.

У 1956 році вперше бере участь у IV Виставці любительської фотографії в Гливицях.

Від 1960-х років багато подорожує, зокрема до Єгипту, Югославії, Греції, Лівану, Албанії, Болгарії, Іспанії та Угорщини. Постає її перший важливий фотоцикл – «Мала людина». Її роботи експонуються на фотографічних виставках і конкурсах по всьому світу.

1961

Зорганізовано першу індивідуальну виставку Зоф'ї Ридет під назвою «Мала людина» в Гливицях, що включає близько 150 фотографій дітей з різних куточків світу. Виставка здобуває успіх, постійно доповнюється і в наступні роки експонується в Польщі та за кордоном.

Мисткиню приймають до Спілки польських фотохудожників.

1962

Зоф'я Ридет закриває крамницю в Битомі й вирішує присвятити себе виключно фотографії. Назавжди переїжджає до Гливиць, де живуть її друзі з Польського фотографічного товариства, і починає працювати в тамтешній Сілезькій політехніці викладачкою фотографії.

1963–1979

У 1965 році видавництво «Аркади» у Варшаві видає альбом Зоф'ї Ридет «Мала людина» у графічному оформленні Войцеха Замечніка з фрагментами текстів Януша Корчака.

Створюються наступні фотографічні цикли, незмінно пов'язані з людиною: у 1964 році це «Час проминання», що є рефлексією на тему плину часу й старості.

У 1968 році на виставці «Суб'єктивна фотографія» в Кракові Зоф'я Ридет показує перші роботи, виконані в техніці фотомонтажу, під назвою «Обсесії», які згодом стануть частиною циклу сюрреалістичних фотомонтажів «Світ почуттів та уяви», творених у 1968–1975 роках. Цикл представлений у формі діапорами (показу слайдів зі звуковим супроводом) у багатьох місцях — уперше, правдоподібно, 1975 року в Унеюві.

Мисткиня бере участь у десятках виставок у Польщі та за кордоном, серед яких «Суб'єктивна фотографія» (Бюро художніх виставок у Кракові, 1968) та «Фотографи в пошуках» (Сучасна галерея у Варшаві, 1971).

У 1979 році накладом Державної видавничої агенції у Варшаві виходить альбом «Світ уяви Зоф'ї Ридет» зі вступом Уршулі Чарториської.

1978–1993

Під час літніх канікул 1978 року, які Зоф'я Ридет проводила, як зазвичай, у брата в Рабці, вона починає роботу над «Соціологічним записом» — своїм найбільшим фотографічним проєктом. Подорожує довкола селами Підгалля і фотографує мешканців у їхніх будинках. У наступні роки вона здійснює десятки таких подорожей, а проєкт розширюється на наступні воєводства. «Запис» твориться також у Франції, США, Литві, Чехословаччині та Німеччині.

За свого життя мисткиня не дочекалася великої виставки циклу, яку планувала. Це станеться лише 2015 року. У 2024 році «Соціологічний запис» буде внесений до Польського національного реєстру Програми ЮНЕСКО «Пам'ять світу».

Наприкінці сімдесятих років Зоф'я Ридет представляє концептуальний цикл «Нескінченність далеких доріг». Працює також над просторовою інсталяцією «Трансформації», представленою згодом разом із «Нескінченністю далеких доріг».

У 1988 році публікує книжку «Присутність» (у видавництві «Salvianum» з Кальварії Зебжидовської), яка містить фрагмент «Соціологічного запису» і присвячена присутності зображень Івана Павла II як у сільських хатах, так і в домах інтелігенції чи на робочих місцях.

У 1989 році постає фільм Анджея Ружицького «Нескінченність далеких доріг. Підслухана і підглянута Зоф'я Ридет 1989 р. Б.».

6/6

Останньою важливою серією є створена на зламі 80-х і 90-х років «Сілезька сюїта», що містить автоцитати з раніших фотографій.

1997

Зоф'я Ридет помирає 24 серпня в Гливицях.

Детальніша інформація на сайті:
zofiaridet.com